

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Шта је поступак признавања страних средњошколских исправа?

Признавање стране школске исправе је поступак којим се школска исправа стечена у иностранству изједначава са одговарајућом, важећом јавном исправом Републике Србије, чиме појединац стиче право за наставак школовања и/или на запошљавање.

Ко има право да поднесе захтев за признавање страних школских исправа?

Право на признавање стране школске исправе има:

- држављанин Републике Србије;
- страни држављанин и лице без држављанства, ако за то има правни интерес.

Које школске исправе подлежу поступку признавања?

Поступку признавања подлежу:

- школске исправе стечене у иностранству,
- школске исправе стечене у страним установама у Републици Србији које имају одобрење за рад од стране министарства надлежног за послове образовања у складу са чланом 96. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021, 92/2023), којим је прописано да је страна установа она која остварује програм донет и акредитован у иностранству, а коју може да оснује страно или домаће правно или физичко лице. Министарство просвете води евиденцију о страним установама.

Шта се признаје у поступку признавања страних школских исправа?

У поступку признавања признаје се **целокупно образовање или одређени разреди завршени у иностранству или страном средњој школи у Републици Србији**. За краће периоде школовања (полугодиште или краћи класификациони период) није могуће вршити признавање стране школске исправе кроз овај поступак.

За признавање образовања стеченог у **Сједињеним Америчким Државама**, у случају да је завршен само **дванаести разред**, потребно је приложити транскрипт дванаестог разреда и диплому и превод овлашћеног судског тумача (један примерак). Уколико школа не издаје диплому, неопходно је прибавити писмо директора школе, у којем се наводи разлог зашто школа није издала диплому и којим се потврђује да ученик са оствареним успехом има право уписа на универзитете у САД-у.

Препорука за све заинтересоване странке које дипломе или сертификате не добијају у току лета текуће године, већ знатно касније- **француски ВАС, диплома међународне матуре IB, сертификати о положеним AS/A level испитима** је да поднесу захтев за признавање стране школске исправе са документацијом коју поседују, да би им се издала потврда да је поступак признавања стране школске исправе у току и на основу које би могли да приступе полагању пријемних испита на високошколским установама.

Дипломе (АТЕСТАТИ) стечене у **Руској Федерацији и бившим републикама СССР- а**, које се односе на завршен циклус средњег образовања, признају се као дипломе на нивоу 4 НОКС-а. Дипломе са колеџа у трајању од 2 године и 10 месеци/3 године и 10 месеци, уколико су стечене након Атестата о општем средњем образовању, признају се на нивоу 5 НОКС-а, у сврху запошљавања. Приликом подношења захтева потребно је приложити оригинал атестат и препис оцена уз превод овлашћеног судског тумача (један примерак) у Републици Србији и фотокопију истог.

Како се врши признавање страних школских исправа?

У поступку признавања страних школских исправа узима се у обзир:

1. систем образовања стране државе,
2. трајање образовања,
3. наставни план и програм,
4. права која имаоцу даје страна школска исправа и друге околности од значаја за одлучивање.

Уколико се у поступку утврди да страни наставни план и програм знатно одступа од домаћег са којим се упоређује, признавање се условљава полагањем одређених испита, израдом одређених радова или провером знања.

Који прописи се примењују у поступку признавања страних школских исправа?

Признавање страних школских исправа се обавља на основу:

- Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 27/2018, 6/2020 и 129/2021-др.закон, 76/2023);
- Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/2016, 95/2018 – аутентично тумачење, 2/2023-одлука УС);
- Признатих међународних уговора;
- Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС" бр. 88/2017, 27/2018-др.закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023);

Чланом 34. став 1, 2, и 4. **Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије** ("Службени гласник РС", бр. 27/2018, 6/2020 и 129/2021-др.закон, 76/2023) прописано је да држављанин Републике Србије који је у иностранству завршио средњу школу или поједини разред школе, односно који је у Републици Србији завршио страну средњу школу или поједине разреде школе, има право да захтева **признавање стечене стране средњошколске исправе.**

Чланом 136. став 1. **Закона о општем управном поступку** ("Службени гласник РС", бр. 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење, 2/2023) прописано је да се **решењем** одлучује о праву, обавези или правном интересу странке.

Које школске исправе не подлежу поступку признавања страних школских исправа?

Школске исправе које не подлежу поступку признавања су:

- дипломе и сведочанства стечене у Црној Гори за време постојања Државне заједнице Србије и Црне Горе (закључно са школском 2005/2006. годином);
- дипломе и сведочанства стечена за време постојања СФРЈ (закључно са 27.4.1992. године) у бившим републикама;
- сведочанства и дипломе стечене у Републици Српској (ученик који ради наставка школовања прелази у школу на територији Републике Србије наставља школовање у одговарајућем разреду у складу са системом образовања у Републици Србији) на основу Споразума о узајамном признавању докумената у образовању и регулисању статусних питања ученика и студената (Службени гласник РС“, бр. 79/2005).

Шта је АПОСТИЛ?

АПОСТИЛ („Apostille“) је потврда којом се, сходно Хашкој конвенцији о укидању потребе легализације страних јавних докумената, из 1961. године, уместо легализације јавних исправа у међународном правном саобраћају, потврђује веродостојност потписа, својство потписника јавне исправе и истинитост печата или жига којим је исправа снабдевена. Документ оверен овим печатом ослобођен је било какве додатне овере и подобан је за употребу у свим државама потписницама Хашке конвенције. Овера печатом АПОСТИЛ врши се искључиво од стране надлежних органа у којој је издата јавна исправа.

Оригинал стране школске исправе, диплома, односно последњи завршени разред, мора бити оверен печатом АПОСТИЛ у држави у којој је завршен разред или одређени ниво образовања, осим за државе са којима Република Србија има закључене билатералне уговоре о међусобном ослобађању јавних исправа од легализације, а то су: Република Аустрија, Краљевина Белгија, Република Белорусија, Босна и Херцеговина, Република Бугарска, Република Грчка, Кипарска Република, Мађарска, Република Северна Македонија, Монголија, Република Пољска, Румунија, Руска Федерација, Словачка Република, Украјина, Република Француска, Република Хрватска, Црна Гора, Чешка Република и Република Словенија.

Списку држава потписница Хашке конвенције можете приступити путем следећег линка:

<https://www.mpravde.gov.rs/tekst/861/legalizacija-isprava-.php>

За све остале државе које нису наведене у списку држава потписница Хашке конвенције и списку држава са којима Република Србија има закључен билатералне уговоре о међусобном ослобађању јавних исправа од легализације врши се пуна легализација јавних исправа.